

на всъки чужденецъ, който наивно би пожелалъ да ѝ прѣдложи услуги. Ромжния сжщо така бѣше станала самостоятелна, пакъ чрѣзъ собствена организирана сила. Дяконътъ, който е запознатъ съ практическото рѣшение на Балканската проблема, който не остана надирѣ и отъ научното движение на своето врѣме, когото общи политически въпроси вълнуватъ толкова, колкото и рѣшението на българския въпросъ, който чу нѣколко лекции върху принципитѣ на международната наука и узна да поставя рѣшението на всъки въпросъ при дадена конкретна историческа обстановка —, дойде до съзнанието, че се има нужда отъ вжтрѣшна голѣма организация на непосредствено заинтересуванитѣ общественни елементи — оние, които, както му показва Ботйовъ, слѣдъ една кървава революция, ще изгубятъ своето робство, за да обършатъ сълзитѣ на цѣль потжпканъ народъ. Съ това съзнание за значението на българската революция трѣгна Дяконътъ да проповѣдва бунтъ, свобода, разрушение на държавата.

Но проповѣдта на Левски бѣше заражена съ още отъ една идея, която нѣкои днешни българи квалифициратъ за утопична, като фантазия¹⁾. Тази идея бѣше идеята за Балканска република и за „съзиждането една държава много трайна по новото зидание“²⁾. — Ние искаме да живѣемъ почетно и свободно, пишеше въ писмата си и проповѣдваше съ словата си Левски: ние съ всичката си сила ще викаме къмъ човѣчеството и къмъ свободата; ние ще искаме пълна свобода и ще си основемъ свята и чиста република. Врѣме е съ единъ трудъ да спечелимъ онова,

¹⁾ Вж. Д. Т. Страшимировъ, Документи по политическото възраждане, т. I. стр. 94.

²⁾ Думи на В. Левски (вж. Документи по политическото възраждане, I. стр. 82).